

ئەو ھەرزەھەيە فەيمى ۋە فەئىق سامەرايى سوتاند

عەلى مەھمۇد مەھمەد

2008-5-31

ئاوھەندى چاك لە يەكەمىن پۆژەكانى دەست بەكاربوونىيەو ، يەككە لە كارەكانى ئەو ھەبوو فشار بخاتە سەر تاوانباران بۆ دەرخستنى زانىارى لەسەر تاوانى كۆمەلگوزىيەكان و دان نان بەو تاوانانەو ئاشكرا كردنى وردە كارى ئەو زانىارانە لەسەر پۆرسەي ئەو تاوانانە ، ۋە فەئىق سامەرايى ئەندازىارى بىر و كردهي ئەنقال يەككە بوو لەوانە .

ۋە فەئىق سامەرايى لە يەكەم پۆژەكانى ھاتنى بۆ كوردستان ، پاش ئەو ھى پالەپەستۆكان لەسەر ئەو پۆژمە توند دەكرانەو ، ئومىدكە بە مانى ئەو پۆژمە پۆژ لە داوى پۆژ تەنگ دەبوو ، ھەر لەو پۆژانەي كە ۋە فەئىق سامەرايى ۋەك فرىاد پەسيك بۆ سەرتاسەرى عىراق سەير دەكر ، ھىزە سەربازىيەكان دەخرانە بەردەستى ، بەتاليون و تىپ و ھىزەكانى پيشمەرگە لە خزمەتيدا بوون ، بۆ ئەو ھى كودەتاي سەربازى لە بەغداد ئەنجام بدات ، لايەنە سياسىيەكان دواپۆژى سياسىيان لەسەر نەخشەكانى ئەو بنىات دەنا ، ئيمە " پەكخراوى ئاوارەو ئەنقالەكانى كوردستان " ئەوانەي ماندوو بوون بەو كەمپىنەو سەربارى خۆم (بەدردەين ھەمە سالەح ، مامۆستا فەرھاد خالىد ، فەلاح ھەسەن ، سەرھەد توفىق ، عادل قەشقە ، پزگار مام بۆرە " كەمپىنمان دەكردهو ، وتمان ئەگەر ۋە فەئىق سامەرايى ئەمپۆ زانىارىيەكان لەسەر تاوانى ئەنقال ئاشكرا نەكات ، سەبەي لە بەعس خراپتر بە كورد دەكات ، ديارە دەرپىن و ئاشكرا كردنى زانىارى لەسەر تاوانى ھنقال ، لە لايەن كەسيكەو بە گووتەي تاوانبارانى ئەنقال ، بۆ خۆي ئەندازىارى سەرھەكى و نەخشە دارپۆژەرى ئۆپەراسىونەكە بوييت ئەستەمە .

ئەمانەي خوارو ، بەشكە لە دەقى ئەو ھەلمەتەيە ، بۆ فشار خستتە سەر ۋە فەئىق سامەرايى ، تەنھا بۆ ئاشكرا كردنى چارەنووسى ئەنقالكراوان ئەنجاممان داو ، لە سالەكانى 1995-1996 " كوردستانى نوئى ، ئەمپۆ ، پەئىق كوردستان - عەرەبى " بلاوكراونەتەو :

ئەم واژۆيانە پارتى عىراقى ، كوردستانى ، دەسەلاتدار لە دەروەى دەسەلات ، بە كوردى و عارهبى و زمانهكانى ديكەش بلاو كرايووه ، رجا و تكاى دنيامان لە كەسى نزيكهوه بۆى نارد ، تەنها لەسەر چاره نووسى ئەو كەسوكارانەمان ليدوانيك بدات ، نهيئيهك بدركىئيت ، ئەگەر ماون كەسوكاريان دلتيا بكاتەوه ، ئەگەر مردوون ديسانەوه با ئەو چاوه پوانيه ئەبەديه كوتايى پى بيت ، تاكو بەشيك لە كەسوكاريان ژيانىكى سەرلەنوئ دەستپيەكەنەوه و لە چاوه پوانى ئەبەدى نەژين ، وهلى تەنها وشەيه كيشى نەدركاند ، ئاورپىكى ليمان نەدايهوه ، خۆى كەپ و لالگرد ، لەولاوه هەزاران هەزار كورپ و كەسوكارى ئەنفالكر او خزانە خزمەتپيەوه بۆكرده سەربازپيەكانى ، نە رجا دادى هەبوو ، نە فيغان و پارانەوهى كەسوكارى قوربانيان ، لە كەلى شەيتان نەهاتە خوارەوه ، يەك وشەشى لەسەر ئەنفال نەوت ، ئادرەسى يەك گۆرى نەدركاند ، ئەمە چ دلرە قيبهكە ، ئەمە چ بەعسيه تيبهكە نهيئيهكان تا ناوگۆر بپاريزيت .

لە پارانەوهوه بۆ شەرمەزارکردن

وهفوق سامه پرائى بە پەيوهست بوونى بە ريزهكانى ئۆپۆزسيۆن لە هەموو تاوانهكانى پاك ناييتەوه ، ئەگەر لايەنى سياسى لە مافى خۆيان بە بەرژەوهەندى خۆيان خۆش بن ، ئەو دادگاييه دەتوانيت پاكى ئەو و بيئەريبوونى لە تاوانهكان يەكلا بكاتەوه لە بەرامبەر مافى قوربانيان ، ليبوردينى كەسوكارى قوربانيان تەنها لە ئەنجامگيرى بپيارى دادگايەكى سەربەخۆى ئازادەوه دەبييت بەوهى بپيار لەسەر بيتاوانى گومانليكر او بدات .

لە سالى 2002 هوه گەشت و هەلمەتى ئاشكراردنى تاوانهكانى وهفوق سامه پرائى لە لايەن كەمپينى هەلەبجە و ئەنفالەوه دەستپيكرد ، هەر لەو كاتەشدا لايەنە شيعەكان بەهۆى پشكدارى ناوبراو لە سەركووتى راپه پين و

به شداریکردنی له سه‌رکوتکردنیان ، ده‌ستیانکرد به هه‌لمه‌تی کۆکردنه‌وه‌ی زانیاری له‌سه‌ر تاوانه‌کانی ناوبراو و شه‌رمه‌زارکردن و به‌ره‌و دادگاییکردنی ، بۆ ئه‌و مه‌به‌سته‌ش ئه‌و فایله‌نهی په‌یوه‌ست بوون به تاوانه‌کانی وه‌فییق سامه‌پرائی دران به که‌مپینی هه‌له‌بجه و ئه‌نفال " که‌مپینی هه‌له‌بجه و ئه‌نفال ناوی سه‌ره‌تای ده‌ست به‌کاربوونی ناوه‌ندی چاک ه " ، هاوکات په‌یوه‌ندی به پارێزه‌ره‌وه کرا له لهنده‌ن بۆ تو‌مارکردنی سه‌کالای فه‌رمی له‌سه‌ری .

نموونه‌یه‌ک له و تاوانانه‌ی ، له کاتی خۆی بلا‌وما‌نکرده‌وه له‌سه‌ر وه‌فییق سامه‌پرائی " به‌ناوی خ‌وای گه‌وره و م‌یه‌ره‌به‌ناوه‌ی ئ‌ی‌فاده من ر‌ای‌دی بی‌اده عب‌ودلستار ح‌وس‌ئ‌ن عب‌ود ن‌ع‌لم‌ی‌ری‌یه که له فرقه‌ی (28) دانراوم سه‌ر به‌ل‌ی‌وای بی‌اده (705) ی فه‌ی‌لقی ی‌ه‌کم ، به‌و پ‌ی‌یه‌ی که وه‌ک‌ی‌ل ئ‌امر فه‌وجی ی‌ه‌کم و ن‌ع‌فس‌ری پ‌ه‌ی‌وه‌ندی به که‌رتمه‌کانه‌وه بووم ، به‌ئ‌ین د‌ه‌دم له‌به‌ریم دادگ‌ای ن‌ئ‌وه‌ی‌ه‌تی بۆ دادگ‌ایی کردنی تاوانبارانی جه‌نگ و قه‌ل‌ا‌چ‌ۆ‌کردنی ره‌گه‌زی مر‌ۆ‌ف‌ا ئ‌اماده ب‌م بۆ ئ‌ی‌فاده دان ، چ‌ۆ‌نکه من ش‌ای‌ه‌ت ح‌ال‌ی پ‌ر‌ف‌سه‌کانی له‌ناو‌ب‌ردن و کوشتن و ئ‌یران‌کردن بووم له‌شاری مه‌ل‌م‌ب‌جهو له که‌روه‌ه‌کانی ن‌ع‌ف‌ال و ئ‌اماده‌شم بۆ زانیاری‌دان و به‌ناوه‌که‌نه‌وه له‌باری ئ‌مو تاوانانه‌وه . ئ‌ی‌فاده پ‌اله: ر‌ای‌د (بی‌اده) ناو: عب‌ودلستار ح‌وس‌ئ‌ن عب‌ود ن‌ع‌لم‌ی‌ری پ‌ۆ‌ست: وه‌ک‌ی‌ل ئ‌امر فه‌وجی ی‌ه‌کمی ن‌ع‌فس‌ری پ‌ه‌ی‌وه‌ندی که‌رتمه‌کان ی‌ه‌ک : له‌ی‌وای (707) فرقه‌ی (28) فه‌ی‌لقی ی‌ه‌کم د‌ه‌مانه‌وت‌ت ته‌واوی ئ‌مو زانیاری‌انه‌ی که ت‌ای‌به‌تن به تاوانه‌کانی له‌ی‌وای روکن وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی‌ه‌وه ر‌اب‌گه‌ی‌ه‌ن‌ی‌ن: * له‌س‌ال‌ی (1990) وه‌کو به‌رپ‌رسی ل‌ێ‌ژنه‌و ه‌ڤ‌ه‌ی ل‌ێ‌ک‌ۆ‌لی‌ه‌وه‌ی ورد دامه‌زر‌ا‌وه‌و کات‌ئ‌ک‌یش ر‌اپه‌ری‌ن ک‌راوه ، س‌ه‌دام فه‌رم‌انی پ‌ین‌که‌ئ‌ن‌انی (ل‌ێ‌ژنه‌ی ئ‌ی‌ع‌دا‌م‌ات) ی له ناوچه‌ه‌کانی باکوور به‌سه‌ر‌ف‌ک‌ا‌ه‌تی له‌ی‌وای روکن وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی داوه ، ئ‌مو ل‌ێ‌ژنه‌وه ئ‌ماره‌یه‌ک ن‌ع‌فس‌ری ئ‌ی‌ست‌خ‌ب‌اراتی له‌خ‌ف‌گ‌رت‌یه‌و له‌وانه‌ش عم‌ی‌د مه‌روان خ‌زه‌ی‌ر ک‌انم که‌ناو‌پ‌راو به فه‌رم‌انی وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی ئ‌ماره‌یه‌کی ز‌ۆ‌ری هاو‌ل‌ات‌ی‌انی ک‌وردی له ن‌اف‌ره‌ت و من‌د‌ال ه‌ئ‌ناوه که ئ‌ماره‌ی‌ان ز‌ی‌ات‌ر له (450) ک‌ه‌س بووه و له مه‌ه‌س‌ک‌ری خ‌ال‌ی‌د و ئ‌ی‌ع‌دا‌م ک‌راوین و بۆ شارده‌نه‌وه‌ی ئ‌مو گ‌ۆ‌ره به‌ک‌ۆ‌مه‌ل‌ه‌ش باره‌گ‌ای ق‌وت‌ا‌به‌نه‌ی ک‌ۆ‌شتن‌کاری مه‌ه‌س‌ک‌ری خ‌ال‌ی‌دان له‌سه‌ر ب‌ن‌ی‌ات‌ن‌ا‌وه . * له‌وای ده‌ره‌ج‌بوونی سو‌پ‌ای ع‌ئ‌راق‌ی له ک‌وی‌ت ن‌ه‌رکی به‌ر‌ئ‌ی‌وه‌به‌ر‌ا‌ه‌تی ئ‌ی‌ست‌خ‌ب‌اراتی ع‌ه‌س‌ک‌ری به له‌ی‌وای روکن وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی س‌پ‌ی‌ر‌دا له‌ج‌ن‌گ‌ه‌ی به‌ر‌ئ‌ی‌وه‌به‌ری پ‌ین‌شوو (ته‌ل‌عه‌ت نووری) ، ی‌ه‌کم ک‌رده‌وه‌ش که وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی ن‌ه‌ج‌ام‌ی دا گ‌ومان ک‌ردن بوو به سه‌رک‌رده ع‌ه‌س‌ک‌ری‌یه‌که‌نه‌وه له‌وانه‌ش له‌ی‌وای روکن (ع‌ی‌سه‌مت سا‌بر) سه‌ر‌ف‌کی ن‌ه‌رکانی ک‌رده‌وه‌کانی که‌ناو‌ی ع‌ه‌ره‌بی ، و به‌ه‌ڤ‌ی ئ‌مو ر‌اپ‌ۆ‌رت‌انه‌ش که سامه‌پرائی له‌سه‌ری نووس‌ی‌وه و ب‌ۆ‌سه‌د‌ام‌ی به‌ر‌ک‌رده‌نه‌وه ، له‌وا روکن ع‌ی‌سه‌مت سا‌بر و ئ‌ی‌ع‌دا‌م ک‌راو ک‌ۆ‌مه‌ل‌ه‌ن‌ک ن‌ع‌فس‌ری دی‌ک‌ه‌ش د‌ه‌ست‌گ‌یر‌کران له‌وانه‌ش له‌ی‌وای روکنی ئ‌موکات ک‌امل س‌ا‌ج‌ت ن‌ع‌لم‌ج‌نا‌ی‌ی . * له‌باری ر‌اپه‌ری‌نه‌که‌ی قه‌زای س‌ه‌ته‌له‌ی‌ندی‌ه‌وه ، ئ‌مو له‌ی‌وای روکن وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی سه‌ری‌یه‌ی ی‌ه‌کمی له سه‌رک‌رده‌ی‌ه‌تی ه‌ئ‌زه‌ه‌کانی ن‌ع‌لم‌ا‌ب (ح‌ه‌ره‌س ج‌ه‌وه‌ری) و ئ‌ی‌ع‌دا‌م ک‌رد به‌ه‌ڤ‌ی ئ‌مو گ‌ۆ‌مانه‌ی که‌له ئ‌امری سه‌ری‌یه‌که م‌وق‌ه‌دم (عب‌ودل‌ا ترکی ح‌ت‌وت) ه‌ڤ‌ی‌بوو ، ب‌ۆ‌ی‌ه ئ‌مو ته‌واوی سه‌ری‌ازانی سه‌ری‌یه‌که و ئ‌ی‌ع‌دا‌م ک‌ران .

ئ‌ی‌فاده‌ی موسته‌شاره ک‌ورده‌ه‌کان و ئ‌ی‌فاده‌ی (م. گ‌ا. ش) : له به‌راوی (1988/6/10) موختاری گ‌ون‌دی که‌ندک ج‌لال له قه‌زای زاخ‌ۆ به ر‌ای‌د ن‌ع‌م‌ه‌د ح‌ه‌سه‌ن مسته‌فا ن‌ع‌فس‌ری و ئ‌ی‌ست‌خ‌ب‌اراتی سه‌رک‌رده‌ی‌ه‌تی ه‌ئ‌زه‌ه‌کانی ع‌وم‌ه‌ر عب‌ودل‌ه‌م‌زی ر‌اب‌گه‌ی‌اند که (19) مه‌ل‌ات‌وو ئ‌ه‌وانه‌ی که‌ده‌ی‌انه‌وت ب‌گ‌ه‌ر‌ئ‌ی‌ه‌وه گ‌ۆ‌نده‌ه‌کان‌ی‌ان به‌گ‌ۆ‌ئ‌یه‌ی ب‌ی‌اری له‌ی‌بو‌ردنی ن‌ه‌ج‌ومه‌نی سه‌رک‌رده‌ی‌ه‌تی ش‌ۆ‌ر‌شه‌وه . ر‌ای‌د ن‌ع‌م‌ه‌د ح‌ه‌سه‌ن به‌ه‌ئ‌ی‌ه‌ت‌ک که له چ‌وار سه‌ری‌یه‌ی م‌قا‌و‌ی‌ر پ‌ین‌که‌ات‌بوو گ‌ه‌ی‌شه‌ت گ‌ون‌ده‌ه‌کو داوی ئ‌ه‌وه‌ی به‌ف‌ئ‌ال ئ‌ه‌وانه‌ی له‌وه د‌ل‌ن‌یا ک‌رده‌وه که ب‌ی‌اری له‌ی‌بو‌ردن ده‌ی‌ان‌گ‌رت‌ی‌ه‌وه ، مه‌ر (19) که‌سه‌که ت‌ه‌سل‌ی‌م بوون ، ر‌ای‌د ن‌ع‌م‌ه‌د ح‌ه‌سه‌ن مسته‌فا ر‌ئ‌ن‌ما‌ی‌ه‌کانی ئ‌امری مه‌فه‌زه‌ی و ئ‌ی‌ع‌دا‌م (وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی) خ‌و‌ئ‌ن‌ده‌وه‌وه مه‌ر له‌و‌ئ‌ش ئ‌مو (19) که‌سه و ئ‌ی‌ع‌دا‌م ک‌ران .

ئ‌ی‌فاده‌ی موسته‌شار (ا.ح. الب): له‌سه‌ره‌ت‌ای قه‌س‌ا‌به‌نه‌کانی ن‌ع‌ف‌اله‌وه ، وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی فه‌رم‌انی دا به عم‌ی‌د مح‌مه‌د ی‌اس‌ئ‌ن ن‌ع‌لم‌ج‌ب‌وری ئ‌امری ه‌ئ‌زی دو‌وب‌ه‌ی له ته‌ق ته‌ق به و ئ‌یران‌کردنی گ‌ون‌ده‌ه‌کانی سه‌ر به ک‌ۆ‌ی‌ه و د‌ه‌ست‌به‌سه‌ردا‌گ‌رتنی مه‌ی‌و م‌ال‌ات و ک‌ۆ‌کردنه‌وه‌ی خ‌ه‌ل‌کانی ئ‌مو گ‌ون‌ده‌ه‌ و گ‌را‌ست‌نه‌وه‌ی‌ان بۆ پاره‌گ‌ای سه‌رک‌رده‌ی‌ه‌تی فه‌ی‌لقی ی‌ه‌کم، ئ‌ماره‌ی ئ‌مو گ‌ون‌ده‌نه‌ش (20) گ‌ون‌د ده‌بوون . ر‌ای‌د سل‌ئ‌مان به‌ر‌ئ‌ی‌وه‌به‌ری ه‌ڤ‌ه‌ی مه‌نزوومه‌ی باکوور له مه‌ول‌ئ‌ر (1984-1991) له‌ن‌ئ‌و ئ‌مو د‌ه‌ست‌به‌سه‌ر‌انه‌ی ئ‌مو گ‌ون‌ده‌نه‌وه ده‌گ‌ه‌راو گ‌ومان‌ی له ک‌وئ ب‌ک‌رده‌ی‌وه‌ی د‌ه‌ست‌گ‌یری ده‌کرد و به‌ی‌ئ‌ی فه‌رم‌انه‌کانی وه‌ف‌ی‌ق سامه‌پرائی ه‌وه‌ش ی‌ه‌ک‌سه‌ر ح‌و‌کی و ئ‌ی‌ع‌دا‌م‌ی به‌سه‌ر ج‌ئ‌به‌ج‌ئ ده‌کرد ، ب‌ۆ‌ی‌ه له‌پ‌ین‌ش چ‌ا‌وی خ‌ه‌ل‌کی و به و‌ج‌و‌دی من‌ی‌ش دوو که‌س و ئ‌ی‌ع‌دا‌م ک‌ران به‌ناوی: 1. ح‌اجی ج‌اجی ئ‌ا‌فا . 2. مه‌ه‌روه‌ف و ئ‌ی‌سه‌م‌ع‌ی‌ل ره‌زا . "

بلا‌و‌کردنه‌وه‌ی چه‌ند ج‌اره‌ی ئ‌ه‌م ئ‌ی‌فاده‌ه ، به زمانی ک‌وردی و ع‌ه‌ره‌بی ، وی‌ژدانی پارته ک‌ورده‌ی‌ه‌کانی نه‌ج‌ول‌اند ، واداریانی نه‌کرد به‌وه‌ی ده‌ست له هاوکاری و پ‌شتیوانی ئ‌هو هه‌ل‌ب‌گ‌رن تا‌کو له ر‌ی‌گه‌ی دادگ‌اوه ئ‌ه‌م گ‌ومان‌انه یه‌ک‌لا ده‌بنه‌وه ، کارگه‌ی‌شته ئ‌ه‌وه‌ی له ئ‌ه‌ج‌ام‌دا به ده‌نگی که‌سوکاری ق‌وربا‌نیان ، ناوبراو یه‌ک‌ئ‌ک له پ‌ۆ‌سته گ‌رن‌گه‌کانی له ع‌ی‌راق‌ی نو‌ی‌دا ، له‌سه‌ر به‌شی ک‌ورد و ه‌رگرت ، ئ‌ه‌مه‌ش شه‌رم‌زاییه‌کی دی‌که‌ی بۆ ده‌سه‌لاتی ک‌وردی تو‌مار ک‌رد .

بۆچی دان به تاوانه كان نانين ؟

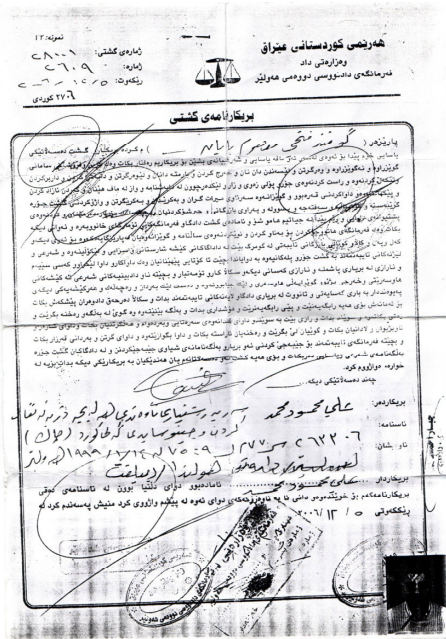
ئەم تاوانانەى ئاماژەمان پېيان دا لە سەرەو ، لەگەڵ ئەو بەتاوانبارکردنەى لە دادگا لەسەر زارى تاوانكارانى ئەنقەلەو پاكەپەنران ، دەكریت لە دادگا بەكلا بكرینەو ، وە خاوەند ئىفادەكانىش بانگ بكرین بۆ دادگا ، لە راستى شایەدییەكانیان بگۆریتەو ، مەرجیش نییە هەموو ئەم ئىفادانە لە دواى لىكۆلینەو راست دەچن ، ياخود وەفقیق سامەپائى تاوانبارى يەكەم بېت لە ئەنجامدانىان و بەكریان بېت ، وەلى لە ئاكامى لىكۆلینەو دەركەوتنى راستىەكان ، كەسانىك دەردەكەون لە پشت ئەنجامدانى ئەم تاوانانەو ، گزنگ ئەوئەوئە خودى تاوانەكان ئاشكرا بكرین ، تاوانبار هەر كۆپەكە سزای خۆیان وەربگرن ، كورد هیچ كۆشەپەكى شەخسى نە لە گەڵ وەفقیق سامەپائیدا هەپە نە كەسى دى .

ژمارەپەكى ئىجگار زۆر لە بەرپرسانى سەربازى و ئەمن و ئىستخباران و بەعسى گالونەتە ئەو تاوانانەى بەرامبەر بە نەتەوئەى كورد ئەنجامدراون ، يەكێك لەوانەى گریمانەى ئەوئەى لێدەكریت پۆلى پېشەنگانەى لە ئەنجامدانى ئەو تاوانانەدا هەبویت ، بە حوكمى جینگ و پینگەكەى لە هەرمەى دەسەلاتداریدا وەفقیق سامەپائى ، وەلى مخابن لە خۆپنى كورد هەرزان فرۆشتەر نییە ، وەك بىنیمان .

سكالا تۆمارکردن لە وەفقیق سامەپائى

پارساڵ لە گەشتەكەم بۆ كوردستان هېشتا ماندوویەتى پێگام نەحەسابوئەو ، لە ئاكامى 4 پۆز گەشتى بەردەوامى شەو پۆز پێكردنى بېشوو و بەردەوامى ناو تۆتۆمۆبېل ، لە هۆلەنداوئە تاوئەكو كەركوك ، لە ناكاو زەنگى تەلەفۆنەكەم لىى دا ، وتیان راستە بەپزىت هاتوویتەتەو بۆ كوردستان بۆ بە دادگایىگەياندى وەفقیق سامەپائى ؟ ، وەك لە مانشپى پۆزنامەى كوردستان راپۆرتدا نووسراو " ، گوايا وەفقیق سامەپائى لە لایەن ئیوئە دەدریتە دادگا " پرسىارىك لە ناكاو بوو بۆ من و قەت لەو لەحزەپە چاوەپوانىم ناكرد ، وە خۆشم ئامادە نەكردبوو بۆ وەلامدانەوئەى پرسىارى قورسى لەو چەشنە ، بى دوولتى وتم : بەلى راستە ، هەرچەندە ئەو ژمارەپەى كوردستان راپۆرت بەرچاوەنەكەونبوو كەهەوالەكەى بلۆكردبوئەو ، پېش گەپانەوئەم بۆ كوردستان ، قسەپەكى سەپىتى وامان كردبوو لە گەڵ قادر نادر و لە كۆبونەوئەى ناوئەندىش ، وەلى ئاكام لە بلۆكردنەوئەى ئەو هەوالە بەهېچ جۆرىك نەبوو ، وە چاوەپوانىشم ناكرد ، پرسىارى پېم بەكرایە نام هېشت بلۆكردیتەو ، بەتایبەتیش لە مانشپى پۆزنامەپەكەوئە رابگەپەنریت ، هەوالەكە زۆر گران بوو بۆ من و خستىم بەردەم هەولى جدىبەوئە بۆ بە پراتىككردنى ، بۆ هەنگاوى يەكەم دەبوايا پارێزەر پەيدا بكریت ، ئەمەش گران بوو بۆتوانریت پارێزەرێك پەيدا بكریت ، بۆ بە دادگایى گەياندى كەسایەتەك " موستەشارى سەركۆك كۆمار بېت " ، كەس لە پارێزەران ئامادە نەبوون شان بەدەنە شانى ئەو كەيسە گەورەپەو ، برادەرێك كە زۆر قسەى گەورە لە بارەى ئەنقەلەوئە دەكات ، بە پى وئەپەكى خۆى كەس شان لە شانى نادات بۆ كارکردن بۆ ئەنقال ، پېم وت : خەرىكى كارێكى وام ، وتى تەداخولى كارى وا ناكەم ، بە پەلە گەپامەوئە هەولێر بۆ راپەپاندنى كارەكە و بە پراتىك كردنى هەوالەكە . قادر نادر كە سەرچاوەى

مانشیتەكەى كوردستان راپۆرت بوو وتى : كاك گوڤەند بابان ئامادەى پارێزەریمان بۆ بكات بە خۆپایى ، منیش لە دواى گەرانەوهم بۆ ھەولێر ، یەكسەر چووم بۆ لای كاك گوڤەند و ھەكەلە تێكم بۆى كرد :

نايیت بۆ مێژوو ئەو ھەشم لە یاد بچیت ، ھاوڕێی خۆشەویستم "رزگار مام بۆرە" لەو سەفەرە سەر بەرزىیە ، ھەك ھەمیشە تا سەر ھاوڕێم بوو ، یەك لە ھەزەش لێم دانەبرا ، تاكو تەواوى كارەكانم ئەنجامدا .

لە بازارپەو ھەك چووین بۆ سەر پێی كۆیە بۆ فەرمانگەى دادنوسى دووھى ھەولێر ، شۆفێرى تاكسییەكە كرتى پێگاكەى لێمان نەسەند ، وتى دەتناسم و دەست خۆش بۆقسەكانت ھەموو جارێك لە تەلەفزیۆنەو ھەیانكەیت ، چوینە لای عەرزە نووس ھەقى دەستیان نەسەند وتى سەر بەرزىم بە نووسینی ئەم عەرزەى ، خاوەند فۆتۆكۆپى بە ھەمان شێو ھەك : لە ئاست ئەم كارە گەورەى چۆن پارە ھەردەگرم ، پێمان دەكەوتە لای ھەركێیەك بۆ تەواوكردنى كارەكە ، ھەمووى ھەرگای دلیان بۆمان دەخستە سەر گازی پشت و كارەكەیان بى بەرامبەر بە خۆپایى ئەنجامدەدا ، ھەموو لە ئێمە گەرمتەر بوون بۆ دۆزەكە ، بە پەرۆشتەر بوون بۆ ئەنجامدانى كارەكە ، لە دواى ھەریەكە لەوان منیش توندتر بوو بە پەرۆشتەر دەبووم لە جارێك بۆیە ئەنجامدانى .

پێك بۆ پۆزى 6-12-2006 ، كاتژمێر 10,37 خولەك لە دادگای ھەولێر و كابینەى عەرزە نووسى و فۆتۆكۆپىیەكانەو ، ئەم سكاڵایەمان نووسى ، بە ھەمان شێو ھەك ئەوانى پێشوتەر ، تاپیست و خاوەند كۆپیەكە بێبەرامبەر ئەنجامیان دا ، ھەك لە خوارەو ھاوڕێكەكەى ھاوئەو ، عەرزەى یەكى تاكو بلیتى سادە ، ھەك تاكو بلیت كارێگەر ، عەرزەى یەك لە ھەرگایەكى بەرینەو چوو مێژووى دادگایى تاوانبارانەو ، بۆ ھەتا ھەتا یە سكاڵا لێكراوى خستە پیزی تاوانبارانەو ، تەنھا دادگایەكى ئازادى سەر بەخۆیە دەتوانیت پاكى بكاتەو لێى :

السيد رئيس محكمة التحقيق الجنائية الخاصة في اربيل المحترم

الموضوع / تحريك الشكوى

لفترة من شهر شباط ونهاية شهر ايلول ١٩٨٨ قامت كافة القوات المسلحة العراقية ومقراتهم التابعة لنظام صدام حسين بشن حملة عسكرية ضد الكورد في اقليم كردستان سموها بـ (عمليات الانفال) لايادة الشعب الكوردي . وبعد بدء محاكمة بعض رؤوس النظام السابق فان المتهم (حسين رشيد الكردي) والذي كان معاون رئيس اركان الجيش العراقي سابقا اثناء محاكمته امام المحكمة الجنائية الخاصة بان المتهم (فييق السامرائي) والذي كان مدير الاستخبارات العسكرية العامة آنذاك . هو الذي اقترح فكرة القيام بجملة الانفال ضد الشعب الكوردي وحيث ان ذلك يشكل جريمة وفق كل القوانين والتشريعات السماوية والانسانية .

عليه نطلب من محكمكم الموقرة تحريك الشكوى الجزائية والقانونية بحقه وحق كل من ورد اسمه في التحقيق واشترك معهم في الجريمة المذكورة

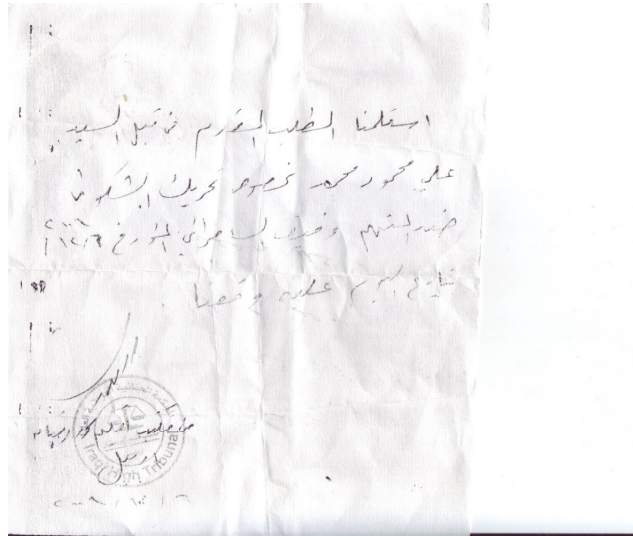
وقتكم الله خدمة للعدالة ولنصرة الشعب الكوردي المظلوم

علي محمود محمد
المشرف العام على مركز حلبجة
للمناهضة للانفلة والجنوسايد
لشعب الكوردي (جاك)
اضافة لوظيفته

٢٠٠٦/٠٤/٢٠

چەند خولەکیک لە کاتژمێر 12 ی نیوەڕۆ لایداو ، بە پەله له ترسی تهواو بوونی دهوام ، له گەل هاورێ هەمیشەییە خۆشەویستەکم " پزگار مام بۆره " ، بە پەله تاکسییە کمان گرت و سکاڵاکەمان برد بۆ نووسینگەی هەولێری دادگای بالای تاوانەکان ، لەوێ سکاڵانامەکیان ژۆر بە سارد و سەری و سادەیی لێم وەرگرت ، له کارهکه که وتمه گومانهوه ، له دلی خۆمدا وتم ئایا بهم سادەییە سکاڵا له کهسایهتییهکی وا گهوره دهکریت ؟ ، بهو بهرپێزهێ سکاڵاکەیی لێم وەرگرت وتم : پارچه کاغه زێکم بدەنێ له بهرامبەر ئەم سکاڵایهیی تۆمارم کردووه ، ئەو بهرپێزهێ سکاڵانامەکی لێم وەرگرت وتی : به سەرچاوا ، خەمت نەبیته دهیگه یه نینه جیگهیی خۆی ، ئەم پارچه کاغه زۆکهیی خواره وهشی پێم دا :

که نه و پارچه کاغذ زکة ساده یه م بیینی ، زیاتر که ونمه گومانه وه ، لی ئیستا 6-12-2006 کاتژمیر 12,43 خوله که و به فهرمی سکالا له ئەندازیاری ئەنفال وه فیهق سامه پائی تۆمار کراوه ، دادگا رهوتی ئاسایی خزی وه رگرتووه ، له دواي گه پانه وه م له کوردستانه وه بۆ هۆله ندا ، ناوه ندى چاک به یاننامه یه کی له سه ره ئه م سکالا یه به ههردوو زمانى کوردی و عه ره بى بلاو کرده وه ، خۆشبه ختانه رۆژنامه ی شه رق ئه وسه تی له نده نی ، پۆژی دواتر به یاننامه عه ره بیه که ی بلاوی کرده وه ، هاوکات به نده ش ، چه ندىن جار په یوه ندىم کرد به دادگای بالای تاوانه کانه وه ، رایان گه یاند سکالا که مان گه یشتووه ته جیگای مه به ست .

کاتیك دادگای بالای تاوانه کان بریاری دادگای له سه ره تاوانباران خوینده وه ، لیستی بانگ کراوان به وه فیهق سامه پائی ده ستی پیکرد ، ئەمه ش ده ربیری نه وه بوو ، سکالا ی هه موو هاوولاتییه که له به رامبه ره هه ره ده سه لانداریك چه نده به رز بیته شوین خزی ده گرتیت ، دادگا به رامبه ره به هه موو تاکه کان په کسانه ، وه لی کاتیك به بی لپرسینه وه ، تاوانکار بیتاوان کرا و لیستی داواکراوان له بیرکران ، ده ربیری گالته جار ی دادگا و ده ستی وه ردانی بی شه رمانه ی سیاسیه کان بوو له کاروباری دادگا و قوما رکردن بوو به مافی قوریانیانه وه ، ئەمه ش به شی که له پرۆسه ی گه مه کردن به بریاره کانی دادگا و له گۆرپانی دادپه روه ری ، جیبه جیته کردنی بریاری دادگا له سه ره تاوانکاران و بیتاوان کردنی وه فیهق سامه پائی و بانگ نه کردنی ئەوانه ی وه ک تاوانبار ناویان هاتبوه وه هه موو ده چنه یه ک خانه وه ، ئەم بریار و کردارانه له لایه ن که سوکاری قوریانیانه وه به توندی په تکراره یه ، کرده ی قیزه ونی له م چه شنه ش مایه ی شه رمه زارییه .

له دواي نه وه ی وه فیهق سامه پائی ناوی له پیزی لیستی تاوانکاران وه ک گومان لیکراو هاته وه ، له عیراق هه لات ، له هه موو بۆنه و دانیشتن و چاوپیکه وتنه کان بز بوو ، له ژیا نی سیاسی ئەم ولاته فریدرایه ده ره وه ، شوین ژیا ن خزی گۆپی و تاكو ئیستا له ئادره سیکی نادیار ده ژیت ، لی تازه بۆ هه تا هه تایه تارمیایی ئەنفالکراوان به سه ره سه ربیه وه ده بن و بریاری نا په وای دادگا و شه فاعه تی خیا نه تکارانه ش له لپرسینه وه ناپیارین ، ده ستی دادپه روه ری هه ره پتی ده گات ، هه نگاوی یه که م له پگیای ئەم عه ریزه ساده یه وه ، له ژیا نی سیاسی عیراق ناوی سه رپا یه وه ، تاکه پاکبونه وه ی ته نها له پگیای بیتاوانکردنییه وه ده بیته له دادگایه کی ئازادی بیلا یه ن .

http://www.kurdistanreport.com/newspaper/2007/06_Jun/236/kr_01.pdf
http://www.kurdistanreport.com/newspaper/2007/06_Jun/236/kr_03.pdf
<http://www.aawsat.com/details.asp?section=4&issue=10301&article=405730>
<http://www.elaph.com/ElaphWeb/Politics/2007/4/223053.htm>